

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118201276
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4118201276.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/X, XXX XX C., zastúpeného Mgr. Stanislavou Tichou, advokátkou so sídlom Zákvašov 1519/55, 017 01 Považská Bystrica, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom na Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o zaplatenie sumy 3.055,49 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15C/10/2018-243 zo dňa 20.09.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v I. vyhovujúcom výroku a v III. výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 528,46 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 528,46 eura od 08.04.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom v bode II. súd žalobu týkajúcu sa ďalších úrokov z omeškania zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou dňa 01.02.2018 domáhal zaplatenia sumy 3.055,49 eura s príslušenstvom pozostávajúcím z úrokov z omeškania. V žalobe poukázal na zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretú na základe žiadosti zo dňa 31.5.2012, prijatej žalovaným dňa 6.6.2014, na základe ktorej mu žalovaný poskytol spotrebiteľský úver vo výške 1.284,25 eura a revolving vo výške 678,76 eura, čo je spolu 1.963,01 eura. Žalobca považuje úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere za bezúročný a bez poplatkov a keďže na základe tejto zmluvy žalovanému zaplatil sumu 5.018,50 eura, čím mu zaplatil o sumu vo výške 3 055,49 eura viac, ako bol povinný, suma vo výške 3.055,49 eura predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktorej zaplatenia sa žalobca voči žalovanému v tomto konaní domáhal. Žalobca tiež žiadal priznať mu zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po poslednej platbe žalobcu, t. j. od 21.06.2017.

2. Súd vo veci rozhodol prvým rozsudkom č. k. 15C/10/2018-116 zo dňa 25.5.2020 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.527,03 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.527,03 eura od 08.04.2018 do zaplatenia (I. výrok), vo zvyšku súd žalobu zamietol (II. výrok) a nárok na náhradu trov konania priznal žalobcovi voči žalovanému v rozsahu 65,40 % (III. výrok). Súd

prvej inštancie považoval za preukázané, že strany sporu dňa 06.06.2012 zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavreli, na jej základe bol žalobcovi poskytnutý úver v sume 1.963,01 eura (1.284,25 eura ako úver + 678,76 eura ako revolving), žalobca na predmetný úver vykonal úhrady v celkovej výške 5.018,50 eura. Súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s poukazom na absenciu obligatórnych náležitostí v zmluve o úvere (v zmluve chýba riadny údaj o termíne konečnej splatnosti úveru - § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Súd považoval RPMN (ročnú percentuálnu mieru nákladov) v zmluve o úvere za nesprávne vypočítanú a konštatoval i neprimeranosť stranami dojednanej odplaty (úroková sadzba vo výške 70,01 % ročne). Vzhľadom na právne posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov mal žalobca povinnosť vrátiť žalovanému len poskytnutú istinu a pokiaľ mu platil i ďalšie sumy nad rámec požičanej istiny, tieto súd vyhodnotil ako bezdôvodné obohatenie. Žalobca sa žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3.055,49 eura (úhrady vo výške 5.018,50 eura - poskytnutých 1.963,01 eura = 3.055,49 eura). Súd považoval žalobu za dôvodnú v časti sumy vo výške 2.527,03 eura, v ktorej žalobe vyhovel a vo zvyšnej časti zodpovedajúcej sume 528,46 eura s poukazom na námietku premlčania žalobu zamietol. Súd prvej inštancie posúdil premlčanie v zmysle ustanovení § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka s tým, že považoval za dôvodné aplikovať na daný právny vzťah trojročnú a nie desaťročnú premlčaciu dobu, pretože úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu preukázaný nebol.

3. Na základe odvolania podaného žalobcom aj žalovaným odvolací súd rozsudkom č. k. 12Co/100/2020-214 zo dňa 18.05.2014 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v I. vyhovujúcom výroku potvrdil a v II. zamietajúcom výroku týkajúcom sa sumy 528,46 eura s 5% úrokom z omeškania od 08.04.2018 do zaplatenia ako aj v III. výroku o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne posúdil uzavretú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako bezúročnú a bez poplatkov ako aj skutočnosť, že žaloba bola na súd podaná v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Dôvodom čiastočného zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie súdu prvej inštancie bolo nedostatočné odôvodnenie zamietajúceho výroku, čo sa týka konečného záveru o nemožnosti aplikácie 10-ročnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v zostávajúcej časti žaloby nanovo rozhodol s odkazom na ustanovenie § 52 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456 a § 107 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“). Pritom konštatoval, že právny vzťah medzi stranami sporu vznikol na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 06.06.2012, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver. Na žalobcu je potrebné hľadiť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti, a na žalovaného sa hľadí ako na dodávateľa, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na predchádzajúce právne závery súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu o nedostatkoch zmluvy spočívajúcich v absencii zákonom vyžadovaných obligatórnych náležitostí zmluvy je úver poskytnutý žalobcovi na základe tejto zmluvy bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.963,01 eura a žalobca uhradil žalovanému sumu 5.018,50 eura. Posudzujúc úver ako bezúročný a bez poplatkov tak žalobca uhradil žalovanému o 3.055,49 eura viac, ako bol povinný. Táto suma predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného.

4. Súd prvej inštancie svojím prvým rozsudkom zo dňa 25.05.2020 žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 2.527,03 eura a nárok žalobcu na zaplatenie zostávajúcej sumy bezdôvodného obohatenia vo výške 528,46 eura zamietol ako premlčaný posudzujúc nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v trojročnej premlčacej dobe. Podľa právnych záverov odvolacieho súdu bolo potrebné vysporiadať sa so skutočnosťou, či v danom prípade išlo o bezdôvodné obohatenie žalovaného úmyselné, alebo tento úmysel preukázaný nie je. Súd v odôvodnení rozsudku po novom prejednaní veci uviedol, že žalobca poukazoval na viacero rozhodnutí všeobecných súdov v konaniach, v ktorých vystupoval žalovaný a súdy v týchto prípadoch žalovanému vytkli nekalé obchodné praktiky (napr. rozhodnutie Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C/79/2010 z 26.10.2011, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 50C/131/2009 z 12.12.2011, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/26/2020-189). Žalobca tvrdil, že žalovaný bol povinný v zmysle ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zdržať sa takýchto praktík ako aj zdržať sa používania vytykaných

neprimeraných zmluvných podmienok, resp. podmienok s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Ešte pred dátumom uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu boli teda vydané rozhodnutia súdov, v dôsledku ktorých žalovaný v čase uzavretia zmluvy so žalobcom vedel, že zmluva vykazuje nedostatky, napriek tomu ju so žalobcom uzavrel, a to je potrebné vnímať ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech.

5. Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver, bola medzi stranami sporu uzavretá dňa 06.06.2012 a zo žalobcom predložených súdnych rozhodnutí súdov prvej inštancie a odvolacích súdov vyplynulo, že žalovaný už v čase uzavretia zmluvy so žalobcom vedel, že súdy úvery poskytnuté na základe obdobných zmlúv o spotrebiteľských úveroch vyhodnotili ako bezúročné a bez poplatkov. Súdy v odôvodneniach predmetných rozhodnutí konštatovali absenciu obligatórnych náležitostí zmlúv, nesprávnosť či neprimeranosť RPMN, ako aj neprimeranosť úrokovej sadzby vo výške 70,01 % pri porovnateľných sumách úveru, čo je aj sadzba totožná so sadzbou dohodnutou stranami v zmluve o spotrebiteľskom úvere v tomto prejednávanom prípade. Žalovaný aj napriek vedomosti o takomto právnom posúdení zmlúv v iných sporoch so žalobcom dňa 06.06.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere za rovnakých podmienok, aké mu boli súdmi vytknuté, uzavrel a od žalobcu prijal na jej základe plnenie nad rámec poskytnutej istiny úveru. Takéto konanie je potrebné vyhodnotiť ako konanie vedomé, cielene a úmyselne zamerané na získanie majetkového prospechu, o ktorom žalovaný musel vedieť, že naň nemá nárok. Vzhľadom na to súd prvej inštancie urobil záver, že pre premlčanie nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je nutné aplikovať objektívnu desaťročnú premlčaciu dobu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Keďže žaloba bola žalobcom podaná 01.02.2018 a žalobca začal úver splácať po uzavretí zmluvy dňa 06.06.2012, je zrejmé, že všetky splátky úveru boli zaplatené v rámci uvedenej 10-ročnej premlčacej doby. Námietku premlčania súd preto vyhodnotil ako nedôvodnú a žalobcovi preto priznal aj nárok na zaplatenie sumy vo výške 528,46 eura.

6. Pokiaľ sa žalobca domáhal aj zaplatenia úrokov z omeškania, súd mu priznal tieto úroky tak, ako je uvedené vyššie v bode 1., čo odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 517 ods. 1 prvej vety, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 10c a § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalobca žiadal priznať 5% úroky z omeškania z 3.055,49 eura počnúc dňom 21.06.2017 do zaplatenia, teda odo dňa nasledujúceho po poslednej platbe, ktorú žalovanému uhradil. V konaní však nepredložil žiadny dokument, ktorým by žalovaného pred podaním žaloby vyzval k úhrade žalovanej sumy, a ktorým by zároveň určil, dokedy je žalovaný povinný jeho nároky uspokojiť. V súlade s ustanovením § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Podľa názoru súdu v posudzovanom prípade splatnosť nároku nastala prvý deň po tom, čo bol žalovaný vyzvaný na plnenie. Pokiaľ žalobca pred podaním žaloby na súd žalovaného k plneniu nevyzval, povinnosť plniť žalovanému vznikla odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bola žalovanému žaloba doručená. Žalovanému bola žaloba doručená spolu s platobným rozkazom dňa 06.04.2018, a tak povinnosť žalovaného nárok žalobcu uspokojiť vznikla dňa 07.04.2018. Žalovaný tento nárok neuspokojil, preto sa dňom nasledujúcim, teda od 08.04.2018 dostal do omeškania a žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Súd žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania priznal, pretože žalovaný je so zaplatením tejto dôvodne požadovanej sumy v omeškaní, a to počnúc dňom nasledujúcim po doručení žaloby žalovanému, t. j. od 08.04.2018 do zaplatenia. Vychádzajúc z ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.01.2013 súd žalobcovi nárok na zaplatenie požadovaných úrokov z omeškania priznal, pretože si ich uplatnil vo výške nepresahujúcej sa stanovenu sadzbu. Nárok žalobcu na úroky z omeškania za obdobie od 21.06.2017 do 07.08.2018 súd ako nedôvodný zamietol z dôvodu nepreukázania skutočnosti, že žalovaný bol v tomto období v omeškaní s plnením záväzku voči žalobcovi. Výrok o trovách konania súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že žalobca bol v konaní v celom rozsahu istiny úspešný.

7. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch I. a III., t. j. vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý namietal, že súd prvej inštancie vyhodnotil nesprávne námietku premlčania, pretože prijaté závery o 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe nemajú oporu v žiadnom vykonanom dôkaze a odporujú skutočnostiam, na základe, ktorých žalovaný nemohol konať s úmyslom získať obohatenie. Poukázal na výsledok inšpekčných kontrol Slovenskej obchodnej

inšpekcie v čase bezprostredne predchádzajúcom dobe, kedy došlo k uzavretiu jednotlivých úverových zmlúv. Kontrolou bolo konštatované, že zmluvy uzatvárané žalovaným majú všetky náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z.z. a zákona č. 129/2010 Z.z. Podľa žalovaného sa prieči akejkol'vek skutočnosti, aby konal s úmyslom získať bezdôvodné obohatenie, teda v rámci podnikateľskej činnosti brať na seba riziko, že nič nezarobí. V tomto smere poukázal na obsah odôvodnenia rozsudkov Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/530/2015, 14Co/637/2015, 16Co/746/2015, v ktorých tento krajský súd uviedol, že pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného by bolo nutné v každom konkrétnom prípade s poukázaním na okolnosti uzatvorenej úverovej zmluvy preukázať, že skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa na úkor dlžníka bezdôvodne obohacuje. Súdna prax nie je jednotná ani pri posudzovaní správnosti RPMN v úverových zmluvách. Záver súdu o nespornej existencii úmyslu žalovaného získať bezdôvodné obohatenie je špekulatívny, nepreukázaný a nespôsobilý odôvodniť aplikáciou zákonnej výnimky o 10-ročnej premlčacej dobe. Súd nevykonal dokazovanie obsahom rozsudkov súdov, na základe, ktorých zistil relevantné skutočnosti ohľadne údajného úmyslu žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Aj právny záver súdu o tom, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť na porade s právnou zástupkyňou dňa 06.06.2017, nie je správny. Aj v zmysle rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/746/2015 začiatok plynutia subjektívnej lehoty nezávisí iba od správania navrhovateľa ako dotknutej osoby, ani od udelenia plnej moci pre advokáta, ktoré úkony mohol od uzavretia spotrebiteľskej zmluvy s odporcom kedykoľvek realizovať. V tomto prípade žalobca mohol podať žalobu od roku 2012. Žalovaný v odvolaní uviedol, že jeho odvolanie sa opiera o ustanovenie § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP. Napadnutý rozsudok navrhol zmeniť, žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie je v časti bezúročnosti a bezpoplatkovosti správny a dostatočne zdôvodnený. Rozsudok obsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, ktorý sa jasne a zrozumiteľne zaoberal všetkými spornými otázkami a tie dostatočne odôvodnil a správne vyhodnotil. Odvolacie dôvody žalovaného neobsahujú žiadne nové skutkové okolnosti odlišné od tých, s ktorými sa mal súd a aj žalobca možnosť oboznámiť v predchádzajúcich vyjadreniach žalovaného. Podľa neho súd dostatočne a správne vyhodnotil zistené skutočnosti a nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného, čo však neznamená, že sa nimi nezaoberal. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je v I. vyhovujúcom výroku a III. výroku o trovách konania vecne správny. Preto rozsudok v tejto časti podľa § 387 ods. 1 CSP a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Rozsudok v II. výroku, týkajúcom sa zamietnutia časti žaloby v ďalších úrokoch z omeškania v dôsledku absencie odvolania žalobcu nadobudol právoplatnosť. Odvolací súd sa stotožnil s rozsudkom v odvolaní napadnutej časti a aj s jeho odôvodnením, preto na dôvažok dodáva len nasledovné:

10. Podľa obsahu spisu strany sporu uzavreli dňa 06.06.2012 zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX s názvom: Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX s tým obsahom, ako je uvedené vyššie v bode 1. Je zrejmé, že v nadväznosti na túto zmluvu uzavreli aj dohodu o poskytnutí služby, ktorej predmetom bol záväzok veriteľa poskytnúť žalobcovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, revolvingu, a za to sa žalobca zaviazal zaplatiť veriteľovi sumu 215,75 eura pri odklade splátok úveru a sumu 112,08 eura pri odklade splátok revolvingu. Súd prvej inštancie už vo svojom prvom rozsudku č. k. 15C/10/2018-116 zo dňa 25.05.2020 posúdil predmetnú zmluvu pre absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodov ním opísaných, pričom žalovaný popieral správnosť týchto záverov. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a po prejednaní veci v nadväznosti na súdom prvej inštancie aplikované zákonné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľského vzťahu strán sporu už vo svojom prvom rozsudku sp. zn. 12Co/100/2020 v

tejto veci dospel k záveru, že právnemu záveru prezentovanému súdom prvej inštancie na podklade ním zisteného skutkového stavu niet čo vytknúť a tento bol zistený z vykonaných dôkazov správne. Odvolanie žalovaného, ktorý vo vlastnom záujme zotrval na správnosti a zákonnosti obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere bez uznania vlastného pochybenia pri jej uzavieraní, preto nemohlo mať ním požadovaný následok, t. j. zmenu rozsudku a zamietnutie žaloby žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu. Rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 15C/10/2018-116 zo dňa 25.05.2020 nadobudol právoplatnosť vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.527,03 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.527,03 eura od 08.04.2018 do zaplataenia, pričom uvedená suma bola žalobcovi priznaná právnym titulom bezdôvodného obohatenia. Ide o sumu, ktorú žalobca zaplatil žalovanému nad rámec istiny úveru napriek tomu, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo súd prvej inštancie vo svojom prvom rozsudku odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1,2, § 53 ods. 1,5,6, § 54 ods. 1,2, § 451 ods. 1,2, § 456, § 517 ods. 1 prvej vety, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

11. Uvedené závery súdu prvej inštancie platia aj pre posúdenie opodstatnenosti zvyšnej časti žaloby, ktorá zostala predmetom ďalšieho konania, kedy sa malo posúdiť už len to, či právo žalobcu na zaplataenie zostávajúcej časti žaloby je v dôsledku námietky žalovaného premlčané, resp. či premlčané nie je. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca poukázal na viacero rozhodnutí všeobecných súdov v konaniach, v ktorých vystupoval žalovaný ako veriteľ a v ktorých mu súdy vo viacerých prípadoch vytkli nekalé obchodné praktiky (napr. rozhodnutie Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C/79/2010 z 26.10.2011, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 50C/131/2009 z 12.12.2011, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/26/2020-189). Žalobca tvrdil, že žalovaný bol povinný v zmysle ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zdržať sa takýchto praktík ako aj zdržať sa používania vytýkaných neprimeraných zmluvných podmienok, resp. podmienok s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Ešte pred dátumom uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu boli teda vo vzťahu k žalovanému vydané rozhodnutia súdov, v dôsledku ktorých žalovaný v čase uzavretia zmluvy so žalobcom vedel, že daná, ním vypracovaná formulárová zmluva vykazuje nedostatky, no napriek tomu ju so žalobcom v takom istom znení uzavrel, a to treba vnímať ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. Keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere poskytnutom žalobcovi bola medzi stranami sporu uzavretá dňa 06.06.2012 a zo žalobcom predložených súdnych rozhodnutí súdov prvej inštancie a odvolacích súdov vyplynulo, že žalovaný už v čase uzavretia zmluvy so žalobcom vedel, že súdy úvery poskytnuté na základe obdobných zmlúv o spotrebiteľských úveroch vyhodnotili ako bezúročné a bez poplatkov. Súdy v odôvodneniach predmetných rozhodnutí, citovaných súdom prvej inštancie, konštatovali absenciu obligatórnych náležitostí zmlúv, nesprávnosť či neprimeranosť RPMN, ako aj neprimeranosť úrokovej sadzby vo výške 70,01 % pri porovnateľných sumách úveru, čo je aj sadzba totožná so sadzbou dohodnutou stranami v zmluve o spotrebiteľskom úvere v tomto prípade. Žalovaný aj napriek vedomosti o takomto právnom posúdení zmlúv v iných sporoch so žalobcom dňa 06.06.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere za rovnakých podmienok, aké mu boli súdmi vytknuté, uzavrel a od žalobcu prijal na jej základe plnenie nad rámec poskytnutej istiny úveru. Takéto konanie súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako konanie vedomé, cielene a úmyselne zamerané na získanie majetkového prospechu, o ktorom žalovaný musel vedieť, že naň nemá nárok.

12. Vzhľadom na to súd prvej inštancie urobil správny záver, že pre premlčanie nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je nutné aplikovať objektívnu desaťročnú premlčaciu dobu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Keďže žaloba bola žalobcom podaná 01.02.2018 a žalobca začal úver splácať po uzavretí zmluvy dňa 06.06.2012, je zrejmé, že všetky splátky úveru boli zaplataené v rámci uvedenej 10-ročnej premlčacej doby, ktorú žalobca mohol využiť podaním žaloby na súde. Námietku premlčania preto súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako nedôvodnú a žalobcovi preto priznal aj nárok na zaplataenie sumy vo výške 528,46 eura s príslušnými úrokmi z omeškania. Námietku žalovaného, že súd citované rozsudky iných súdov na dôkaz nevykonal, odvolací súd nepovažoval za relevantnú, pretože tieto súdne rozhodnutia žalobca v konaní označil a doložil a súd prvej inštancie ich ako dôkaz oboznámil na svojom prvom pojednávaní dňa 25.05.2020, na ktoré sa však žalovaný pri riadne doručenom predvolaní nedostavil. Zástupkyňa žalovaného boli tieto rozhodnutia dňa 04.04.2019 doručené zároveň s predvolaním na pojednávanie. Túto skutočnosť súd napokon vo svojom prvom

rozsudku č. k. 15C/10/2018-116 zo dňa 25.05.2020 v bode 7. odôvodnenia aj uviedol, čo u žalovaného zostalo bez povšimnutia.

13. Odvolací súd po prejednaní veci urobil záver, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a jeho odôvodnenie dáva odpoveď na všetky žalovaným namietané skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v podrobnostiach aj poukazuje, a to vrátane záveru o nepremlčaní zostávajúcej časti žaloby, a teda o nedôvodne vznesenej námietke premlčania zo strany žalovaného. Napadnuté rozhodnutie nie je arbitrárne, je logicky zdôvodnené a vychádza zo skutkového stavu správne zisteného z vykonaných dôkazov a aj z konštatovaní v prvom rozsudku súdu prvej inštancie vydaného v tomto konaní. Odvolací súd svoje závery k plynutiu subjektívnej a objektívnej premlčacej doby vysvetlil podrobnejšie vo svojom prvom rozsudku č. k. 12Co/100/2020-214 zo dňa 18.05.2021 v bodoch 22. a 25. odôvodnenia. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nejde teda o čas, odkedy sa dozvedieť mala a mohla. Takéto právne posúdenie vychádza i z judikatúry Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej za začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. Subjektívna premlčacia doba začala plynúť až od preukázateľnej vedomosti žalobcu o tom, že žalovaný od neho prijal plnenia v rozpore so zákonom. V posudzovanom prípade žalobca skutočnú vedomosť o tom, že úver preplatil, získal až po porade s právnou zástupkyňou dňa 06.06.2017 a týmto momentom mu začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia lehota. Žaloba bola na súd podaná dňa 01.02.2018, t. j. v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Objektívna premlčacia doba je stanovená ako maximálna lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pre začiatok plynutia tejto lehoty je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej splátke osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, preto v tejto veci aplikoval 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Žalovaný ako nebankový subjekt, ktorý dlhodobo vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania úverov, je povinný poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov a použitie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách. Úmysel žalovaného možno považovať za nepriamy úmysel, pretože uvedenie podmienok v zmluve daným spôsobom, odporujúcim príslušným ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch evidentne muselo byť zo strany žalovaného s najväčšou pravdepodobnosťou zámerné s cieľom získania bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

14. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v prejednávanej veci spĺňa podmienku všetkých náležitostí, ktoré sú upravené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, a to aj v nadväznosti na správne prijaté závery v prvom v tejto veci vydanom rozsudku. Preto odvolací súd odvolanie žalovaného nepovažoval za opodstatnené a napadnutý rozsudok v I. a III. výroku ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v podrobnostiach odkazuje na jeho odôvodnenie.

15. Odvolací súd v zmysle § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP priznal úspešnému žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).